

Red: Pinales   **Fam:** Pinaceae   **Podfam:** Abietoideae   **Rod:** *Abies*

Vrsta: *Abies concolor*

očuvanje klijavosti	početna klijavost	ispitivanje klijavosti	podloga
6 meseci (3 god na t°= -4-15 C°)	35-40%	dir (JUS)	f,p
prethodno tretiranje	dan Ek / dan Tk	FE	broj zrna
21 dan na 3-5°	7/28	15	22.000-25.000
dormantnost	predsetveni tretman	vreme setve	normativ/dubina
laka embriona	24 ^h u vodi stratifikacija 1 mesec	po sakupljanju sred.IV - sred V	40 g/m / 2-3cm

cvet: ♀♀- uspravne strobile, duž prošlogodišnjih grančica

(V) ♂♂-viseće kratke rese, na vrhu prošlogodišnjih grančica

šišarice (VIII): uspravne, raspadaju se (u jesen prve godine), duge 10-20 (30)cm, smeđe ili ljubičaste sa izlivima smole

seme: trouglasto sa ostatkom krila koje ga kašikasto obuhvata sa jedne strane, druga strana je obavijena pri jednoj ivici duže a uže, a pri drugoj kraće a šire 7-14mm.

broj kotiledona (kod Pinophyta): 5-6 kotiledona

način klijanja: epigeično

Red: Pinales   **Fam:** Pinaceae   **Podfam:** Abietoideae   **Rod:** *Pseudotsuga*

Vrsta: *Pseudotsuga menziesii*

očuvanje klijavosti	početna klijavost	ispitivanje klijavosti	podloga
3 god(10 god na t° <-10 C°, vlažnost <5%)	50%-80%	dir (JUS)	f
prethodno tretiranje	dan Ek / dan Tk	FE	broj zrna
14-21 dan na 3-5°	7/21	2	65.000-130.000
dormantnost	predsetveni tretman	vreme setve	normativ/dubina
laka embriona	stratifikacija 1 mesec	jesen/IV	10 g/m / 2cm

cvet: ♀♀- ljubičaste uspravne strobile sa trorežnjevitim sterilnim ljuspama

(V) ♂♂-viseće žute rese, 10-20 mm

šišarice (VIII): viseće 5-12 cm crvenkastosmeđe, sterilne trorežnjevite trakaste ljuspe duže od fertilnih
seme: široko trouglasto sa ostatkom krila, sa jedne strane smeđe belo sa tamnim mrljama, bez sjaja, pri mikropili i sa druge strane sjajno kestenjasto smeđe; 5-8mm.

broj kotiledona (kod Gymnospermae): 6-7 kotiledona

način klijanja: epigeično

Red: Pinales   **Fam:** Pinaceae   **Podfam:** Abietoideae   **Rod:** *Picea*

Vrsta: *Picea abies*

očuvanje klijavosti	početna klijavost	ispitivanje klijavosti	podloga
2-4 god	>70%	dir (JUS)	f,
prethodno tretiranje	dan Ek / dan Tk	FE	broj zrna
	7/21	2-5	100.000-250.000
dormantnost	predsetveni tretman	vreme setve	normativ/dubina
		IV	6-10 g/m / 1-2cm

cvet: ♀♀- strobile u početku uspravne, nakon oplodjenja se okreću na dole

(IV-VI) ♂♂- rese crvenkasto zučkaste, manje od ♀♀

šišarice (X-II): viseće 16 cm duge, široke 3-4cm smeđe. Ostaju zatvorene do proleća druge godine

seme: seme ovalno, 5mm, u predelu mikropile zašiljeno bez ostataka krila koje se lako odvaja; semenjača braon crna, sjajna. Seme zrelo prve godine

broj kotiledona (kod Pinophyta): 8-9 kotiledona

način klijanja: epigeično

Red: Pinales   **Fam:** Pinaceae   **Podfam:** Abietoideae   **Rod:** *Picea*

Vrsta: *Picea omorika*

očuvanje klijavosti	početna klijavost	ispitivanje klijavosti	podloga
3-4 god	>70%	dir (JUS)	f
prethodno tretiranje	dan Ek / dan Tk	FE	broj zrna
	7/28	1.5	250.000-500000
dormantnost	predsetveni tretman	vreme setve	normativ/dubina
	24h u vodi	IV	3-6 g/m / 1-2cm

cvet: ♀♀- strobile u početku uspravne, ljubičaste, nakon oplođenja se okreću na dole

(IV-VI) ♂♂- rese svetlocrvene, manje od ♀♀

šišarice (X-II): 5 cm- viseće, crvenkastosmeđe

seme: seme ovalno 2-3mm, u predelu mikropile zašiljeno bez ostataka krila koje se lako odvaja; semenjača braon crna

broj kotiledona (kod Pinophyta): 5-6

način klijanja: epigeično

Red: Pinales   **Fam:** Pinaceae   **Podfam:** Laricoideae   **Rod:** *Larix*

Vrsta: *Larix decidua*

očuvanje klijavosti	početna klijavost	ispitivanje klijavosti	podloga
2-4 god	40-70%	dir (JUS)	f,
prethodno tretiranje	dan Ek / dan Tk	FE	broj zrna
	7/21	6-12	100000-250000
dormantnost	predsetveni tretman	vreme setve	normativ/dubina
laka embriona	48 ^h u vodi stratifikacija 1 mesec	IV	6-10 g/m / 0.5-1cm

cvet: ♀♀- strobile sa crvenim sterilnim ljuspama koje potpuno pokrivaju sitne blede zelene fertalne ljuspe III-IV

♂♂- jajasto loptaste, žute, iz pupoljaka prošlogodišnjih kratkorasta ili starijih grana

šišarica (X-II): 2-4cm, zrela I godine u oktobru, ostaje zatvorena do proleća

seme: seme sa ostacima krila, približno trouglasto svetlo braon sa crvenkasto braon omotačem sa zadnje strane i oko mikropile. Dužine do 5mm.

broj kotiledona (kod Pinophyta): 4-8 kotiledona

način klijanja: epigeično

Red: Pinales   **Fam:** Cupressaceae   **Podfam:** Juniperoideae   **Rod:** *Juniperus*

Vrsta: *Juniperus virginiana*

očuvanje klijavosti	početna klijavost	ispitivanje klijavosti	podloga
2 god	20-90%	DIR i TZ (ISTA)	f, p
prethodno tretiranje	dan Ek / dan Tk	FE	broj zrna
90 dana na 3-5°	14/42	10-30	90.000-120.000
dormantnost	predsetveni tretman	vreme setve	normativ/dubina
embriona i semenjače	toplo-hladna stratifikacija (30 dana -120 dana) H ₂ SO ₄ +stratifikacija (30 min + 120 dana)	jesen/ IV	15g/m / 1.5cm

cvet: ♀♀-zelenkasti, sastavljeni od 3 do 8 ljuspi, neke od njih ili sve sadrže 1-2 semena zametka

III-V ♂♂- žute kratke rese

bobičaste šišarice (X-II): ljuspe postaju sočne i srastajući formiraju bobičaste šišarice koje sazrevaju I godine. šišarice plave elipsoidne sa sivim pepeljkom, 4 mm.

seme: seme jajasto-okruglasto po 1-2 semena u šišarici

broj kotiledona (kod Pinophyta): 2

način klijanja: epigeično

Red: Pinales   **Fam:** Pinaceae   **Podfam:** Pinoideae   **Rod:** *Pinus*

Vrsta: *Pinus strobus*

očuvanje klijavosti	početna klijavost	ispitivanje klijavosti	podloga
2-4 god	>70%	dir (JUS)	f,
prethodno tretiranje	dan Ek / dan Tk	FE	broj zrna
21 dan na 3-5°	7/21	2-5	50000-100000
dormantnost	predsetveni tretman	vreme setve	normativ/dubina
laka embriona	stratifikacija 1 mesec	jesen, proleće	10-20g/m / 1-2cm

cvet: ♀♀-najčešće u gornjem delu krune na vršnim granama na mestu subterminalnih ili bočnih pupoljaka, razvijaju se tokom 2 godine u šišarice.

(V) ♂♂- rese, preovlađuju u bazalnim delovima letorasta

šišarice (VIII): 1-3 zajedno, 10-15cm duge, viseće sa drškom od 2.5cm, zrele u jesen druge godine. Seme se rasipa u jesen druge godine

seme: seme 5-6mm, bez krila (koje pri trušenju otpadne a doseže dužinu i do 2cm), približno trouglasto crvenobraon boje; ujednačeno obojeno.

broj kotiledona (kod Pinophyta): 7-9 (11) kotiledona

način klijanja: epigeično

Red: Pinophyt Pinales   **Fam:** Pinaceae   **Podfam:** Pinoideae   **Rod:** *Pinus*

Vrsta: *Pinus nigra*

očuvanje klijavosti	početna klijavost	ispitivanje klijavosti	podloga
2-4 god	>70%	dir (JUS)	f
prethodno tretiranje	dan Ek / dan Tk	FE	broj zrna
	7/21	2-5	50000-100000
dormantnost	predsetveni tretman	vreme setve	normativ/dubina
		proleće	6-10 g/m / 1-2cm

cvet: ♀♀-najčešće u gornjem delu krune na vršnim granama na mestu subterminalnih ili bočnih pupoljaka, razvijaju se tokom 2 godine u šišaricu.

(IV-V) ♂♂- rese, žučkaste 2cm duge, preovlađuju u bazalnim delovima letorasta

šišarica(X-II): 4-10cm duga, odrvenjene fertilne ljuspe sa donje strane čađavocrne, zrele u jesen druge godine a otvaraju se u proleće treće godine

seme: seme 5-6mm, bez krila (koje pri trušenju otpadne a doseže dužinu i do 2cm), približno trouglasto neujednačeno obojeno.

broj kotiledona (kod Pinophyta): 6-10 najčešće 7

način klijanja: epigeično

Red: Pinales   **Fam:** Cupressaceae   **Podfam:** Cupressoideae   **Rod:** *Chamaecyparis*

Vrsta: *Chamaecyparis lawsoniana*

očuvanje klijavosti	početna klijavost	ispitivanje klijavosti	podloga
2-4 god	40-70%	dir (JUS)	f
prethodno tretiranje	dan Ek / dan Tk	FE	broj zrna
	7/28	20	250.000-500.000
dormantnost	predsetveni tretman	vreme setve	normativ/dubina
		proleće	1-2 g/m / 0.5-1cm

cvet: ♀♀-crvenkaste, loptaste

(IV-V) ♂♂- crnožute loptaste na vrhovima grančica

šišarica (IX): od 0.5-1cm u prečniku, loptaste i uspravne, sa 6-12 ljuspi ispod svake 1-5 semenki

seme: seme do 5mm veličine, kapljičastog oblika sa dva smona depoa i dva čvrsto prirasla krioca.

broj kotiledona (kod Pinophyta): 2 kotiledona

način klijanja: epigeično

Red: Pinales   **Fam:** Cupressaceae   **Podfam:** Thujopsoidae   **Rod:** *Thuja*

Vrsta: *Thuja occidentalis*

očuvanje klijavosti	početna klijavost	ispitivanje klijavosti	podloga
2-4 god	50%	dir (JUS)	f
prethodno tretiranje	dan Ek / dan Tk	FE	broj zrna
21 dan na 3-5°	7/21	5-10	500000-1000000
dormantnost	predsetveni tretman	vreme setve	normativ/dubina
laka embriona	stratifikacija 1 mesec	jesen	1-3 g/m /1- 2cm

cvet: ♀♀-formiraju se tokom jeseni da bi narednog proleća dali male uspravne cvasti (IV-V)   ♂♂- sitni okruglasti obično na različitim granama

šišarica (IX): od 0.8-1.2 cm u prečniku, kožaste, sa 8-10 ljuspi (od toga 4 fertilne) ispod svake 2 semenke.

seme: seme do 6mm veličine, svetlo žućkastocrvene boje sa laterarnim svetlijim krilima širokim kao telo semena

broj kotiledona (kod Pinophyta): 2 kotiledona

način klijanja: epigeično

Klasa: Taxopsida

Red: Taxales

Fam: Taxaceae

Rod: *Taxus*

Vrsta: *Taxus baccata*

očuvanje klijavosti	početna klijavost	ispitivanje klijavosti	podloga
2-4 god	>70%	dir (JUS)	p
prethodno tretiranje	dan Ek / dan Tk	FE	broj zrna
9 meseci na 3-5°	7/28	10-30	10000-25000
dormantnost	predsetveni tretman	vreme setve	normativ/dubina
dvostruka dormantnost	stratifikacija 300 dana	proleće II godine jesen II godine	20-40 g/m / 2-3cm

cvet: ♀/♂♂

♀- pojedinačni zelenkasti na prošlogodišnjim granama, neupadljivi (III-IV)   ♂♂- loptaste žućkasto zelene duž prošlogodišnjih grančica, viseće

seme sa arilusom (X-XII): (semeni zametak je opkoljen prstenastim meristemskim naborom koji za vreme sazrevanja raste i oko semena stvara sočni omotač-arilus). Seme sazreva do jeseni iste godine.

seme: bez arilusa 8 mm dužine, ovalno na vrhu zašiljeno braon crvenkasto sa oker hilumom

broj kotiledona (kod Pinophyta): 2 kotiledona

način klijanja: epigeično

PINOPHYTA
(GYMNOSPERMAE)

klasa: CYCADOPSIDA

red: Cycadales

fam: Cycadaceae

rod: Cycas

klasa: GINKGOPSIDA

red: Ginkgoales

fam: Ginkgoaceae

rod: Ginkgo

klasa: PINOPSIDA

red: Pinales

fam: Pinaceae

podfam: Abietoideae

rod:

Abies

Pseudotsuga

Tsuga

Picea

podfam: Laricoideae

rod:

Larix

Cedrus

podfam: Pinoideae

rod:

Pinus

fam: Taxodiaceae:

rod: Sequoidendron

Sequoia

Metasequoia

Cryptomeria

Taxodium

fam: Cupressaceae:

podfam: Thujoideae

rod: Thujopsis

Thuja

Libocedrus

podfam: Juniperoideae

rod: Juniperus

podfam: Cupressoideae

rod: Cupressus

Chamaecyparis

red: Taxales

fam: Taxaceae

rod: Taxus

Torreya

fam: Cephalotaxaceae

rod: Cephalotaxus

fam: Araucariaceae

rod: Araucaria